

Zboljšanje vinskega pridelka leta 1928.

ka beseda, vse življenje po volji in po duhu Kristusovi. To pa je ravno pravo krščanstvo, da postajamo vedno bolj duha Kristusovega, po Sinu božjem sami tudi otroci božji.

O kraljevem uradniku, ki mu je Kristus ozdravil sina, pravi evangelij: »Veroval je on in vsa njegova hiša.« Daj Bog, da bi tudi o vsaki naši hiši veljale besede: »Ta hiša veruje, dejansko veruje.« Z živo, dejansko vero bodete čutili tudi njen blagoslov.

*

Rak-rana našega časa. Ko so dne 15. avgusta v slovesni seji ugotovili izredne čednosti kapucinskega brata Konrada Parehamskega iz Nemčije, je imel sv. Oče nagovor, v katerem je povdarjal, da naj bi bil ta skromni brat, ki je toliko let vestno vršil svoje dolžnosti, zgled današnjemu svetu, pred vsem zoper njegovo glavno napako, uživaželjnost, ki je toliko, da se ne ozira ne na božjo postavo, ne na blaginjo drugih in nazadnje še sama sebe uniči.

Važna skrb sv. Očeta. Dne 15. avg. je bila tudi ugotovljena izredna svetost redovnice Pavle Frasineti. V spominu na njo pa je papež posebno povdarjal današnjo veliko dolžnost krščanskih žen, da pomagajo ohraniti današnjemu ženstvu največje bogastvo: pravo žensko dostojanstvo. Isto je papež povdarjal, ko je sprejel odposlanstvo ženske mladinske zveze, in jim je toplo polagal na srce, naj bo vsako krščansko dekle zgled z resno in dostojno obleko.

Delo katoličanov za vzgojo mladine. Na Angleškem so imeli katoličani veliko zborovanje, pri katerem so se posvetovali o raznih vprašanih verske vzgoje mladine. Sklenili so, da bodo po celi Angliji prirejali predavanja, ki naj bi širše sloje navduševala in seznanjala s temi vprašanji. Izdajali bodo tudi take spise. Na tem zborovanju so zopet posebno povdarili zahtevo angleških katoličanov po lastnih verskih šolah, v katerih se bodo otroci vzgajali čisto v katoliškem duhu in so zahtevali za te svoje šole od države isto podporo, kakor jo dobivajo druge šole. Pred kratkim so v delavskem okraju mesta Manchester položili temeljni kamen za novo šolo, ki naj bi imela prostora za 1000 otrok. Stroški so veliki, pa jih bodo pokrili delavci sami, ki znajo ceniti blagoslov prave verske vzgoje. — Na Dunaju so otvorili dveletni tečaj za svetne katehete. Ker duhovniki vsega dela več ne zmorejo, se je oglasila cela vrsta ljudi apostolskega duha, da bi jim pomagala pri njihovem delu. Ti imajo prej poseben pouk, da bodo pozneje poučevali otroke, take, ki bi radi prestopili v katol. Cerkev, da bodo imeli predavanja po raznih krščanskih društvih.

Za slovensko slovo zoper razdiralno politiko slovenskih radičevskih sužnjevi!

Vsled hladne spomladi, vsled hladne in deževne jeseni, deloma pa tudi vsled toče, je letos vinska trta v razvoju zaostala. Lepi jesenski dnevi sicer pospešujejo zorenje grozdja, toda z ozirom na bližajočo se trgatve je le malo upanja na kvalitativno dobro trgatve.

Da se omogoči vinogradnikom izboljšanje za potrošnje in trgovino najsposobnejšega letošnjega vinskega pridelka in s tem v zvezi dosega boljših cen za vinski mošt in vino, dovoljujem vinogradnikom mariborske oblasti na temelju § 5 zakona o prometu z vinom, vinskim moštom in brozgo z dne 12. IV. 1907, drž. zak. št. 210, obče izboljšanje vinskega mošta z zmerno uporabo sladkorja. Sladiti se sme v smislu člena II min. odredbe z dne 18. III. 1914, št. 12264, le vinski mošt od začetka trgatve do 15. novembra 1928 v okraju pridelovanja, oziroma v njega neposredni bližini. Za izboljšanje vinskega mošta se sme uporabiti samo čisti konzumni sladkor v kristalih ali kockah raztopljen v moštu samem, ne pa v vodi. Uporaba vsakega drugega sladkorja je v smislu zakona zabranjena. Slad-

korja se sme dodati moštu le toliko, da se doseže koncentracija mošta srednjih vinskih let. Sladijo naj se torej le mošti navadnega namiznega vina izpod 14 odstotkov sladkorja in mošti boljših kvalitativnih vin izpod 17 odstotkov sladkorja. Največ se pa sme dodati do 4 kg sladkorja na 100 litrov mošta.

Vsled splošne dovolitve izboljšanja mošta vinogradnikom, odpadejo tozadevne prošnje za dovoljenje slajenja in naznanila o izvršenem slajenju.

Ako nameravajo izboljšati mošt vinski trgovci, morajo imeti za to dovoljenje v smislu vinskega zakona od pristojne oblasti in jim je postopati v smislu odredbe z dne 18. III. 1914, št. 12264.

Vina samorodnih trt (šmarnice i. t. d.) ni smatrati kot vina v smislu vinskega zakona, zato je rezanje mošta, šmarnice itd. z vinskim moštom in izboljšanje takih mešanic v smislu tega razglasa strogo zabranjeno. — Proti kršiteljem te zabrane se bo postopalo po zakonu.

Veliki župan: dr. Schaubach.

NOVICE

Profesor dr. Franc P. Kovačič — prelat. Sveti oče Pij XI. je z apostolskim pismom od 28. septembra t. l. imenoval svojim hišnim prelatom preč. g. bogoslovnega profesorja dr. Franca P. Kovačiča v Mariboru. Na mnoga srečna leta!

Promet z drobižem. Vse drž. blagajne in poedinci so dolžni vzeti kovane drobiža pr obračunu: po 5 par do 5 Din, po 10 par do 10 Din, po 25 par do 20 Din, po 50 par do 100 D, po 1 Din do 200 Din, po 2 Din do 500 Din.

Nepreviden deček. Na neko žago v Zagrebu je prišel 16letni deček Vanjurek. Gledal je, kako dela transmisijska, pa je stopil preblizu. Transmisijska ga je prijala, ga vrtela, konečno vrgla na kamenita tla, kjer je deček z razbito glavo — mrtev obležal.

V Hercegovini zopet pomanjkanje hrane! Ker je bila v Hercegovini huda suša, ni bilo pridelka in kmeti že sedaj strada, kaj bo počel šele čez zimo? Vlada je odredila, da se takoj sporoči natančne podatke o pomanjkanju hrane.

Še ne dajo miru! V južnih krajih naše države se potepajo posamezne tolpe roparjev — ki pridejo ali iz Bolgarske ali iz Albanije. Vodi jih neki Salkovič, ki ima svoje skrivališče na albanski meji. Naši orožniki so imeli z njimi pretekli teden pravo bitko.

Surov zločin, da je groza! Pretekli teden se je odkril grozen zločin v bližini Blede. Na potu, ki pelje v jamo pod Babjim zobom, so našli — nekaj človeških kosti. Poleg kosti pa so našli tudi kosce ženske obleke. Po teh

koscih je spoznati, da je bila ženska elegantna. Zločin se je najbrž izvršil v poletju in to na ta način, da je neznan zločinec umoril žensko, jo razrezal, zakuril grmado in zmetal kosce na ogenj. Kdo je izvršil ta zločin, seveda še ni znano. Vsa okolica je preplašena nad tem dogodkom, ki nima zlepa primere v surovosti in zdivjanosti.

Z jelenom se je tepel v Krmi pri Jesenicah kmet Franc Pavlin. Šel je na delo v gozd. Nenadoma se je zakadil jelen v njega in ga z rogovi vrgel kvišku. Pavlin si je poškodoval roko. Njegovega hlapca Jakoba, ki se je hotel tepsti z jelenom, pa je jelen sunil v trebuh ter mu prizadjal težke poškodbe.

Ta se je pa vjell Prav mu! Te dni se je vrnil iz Nemčije in to celo s podoro našega konzula v Düsseldorfu, neki Mejavšek, ki ga je naša policija že dolgo iskala. Ta človek je bil predrzen dovolj, da je v Düsseldorfu celo naš konzulat prosil potnih stroškov za domov in jih je res tudi dobil. Konzulat pa je kmalu nato izvedel, kdo je ta človek, da je namreč tat in kompanjon znanih že zaprtih goljufov in da gre sedaj, ko so drugi v ječi, po denar, ki je nekje zakopan. No, pa v ječi menda ni zakopan! Tam naj si izkoplje modrost, da bo pametnejši in boljši!

Ne igray za denar! Te dni je prišel v Subotico trgovec Friedman. Imel je 30.000 Din. Sedel je z igralci za mizo in — vse zaigral. V obupu je končal življenje. Usoda igralcev za denar!

Ne prodajaj bolne svinje! Preteklo soboto so nekemu špeharju v Mariboru zaplenili meso svinje, ker je bila bolna. Poleg te škode ima še kazni.

VOZNI RED

železniških in avtomobilskih zvez Slovenije, veljaven od 7. oktobra 1928, se dobi v obeh prodajalnah tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Cena Din 2.—

Velik požar na Gorenjskem. V Podkorenju pri Kranjski gori je nastal v nedeljo ponoči požar, ki je upepelil hiše in vsa gospodarska poslopja 3 kmetom. Ogenj je bil najbrže podtaknjen. Požari se na Gorenjskem zadnji čas množijo in nikdar ni mogoče izslediti krivcev. Tekom enega dobrega meseca je bilo do pet požarov v teh krajih.

Ljubljanska Glasbena Matica na Poljskem, Glasbena Matica iz Ljubljane je letos že bila na Češkem, da je Čehom zapela našo lepo slovensko pesem. Zdaj je odšla tudi na Poljsko. Vsi koncerti so sijajno obiskani, Poljaki navdušeni za lepoglasje naših pesmi. Da bi pač mi doma tudi ljubili in gojili lepo in dostojno petje!

Fantek se je izgubil. Preteklo soboto je izginil osemletni sinček vdove viničarke Smode v Jarenini. Fantek je šel v šolo, v šoli je bil, a po šoli se ni več vrnil domov. Ker fantka le ni bilo domov, je šla mati v Jarenino, pa nihče ni ničesar vedel o otroku. Tudi v nedeljo ni izvedela ničesar, na kar je javila celo stvar orožnikom. Fantek je majhne postave, bledega ica, oblečen v temno, preprosto obleko, obut, z žutim klobukom. Ako bi kdo kje videl takega dečka, naj to sporoči ali orožnikom, ali občini, ali šoli v Jarenini.

Zveza organistov za Slovenijo je poslala vlogi na mariborski in ljubljanski oblastni odbor, da bi oba odbora prredila v svojem področju podučne tečaje za organiste, na katerih bi se organisti izobraževali za občinske tajnike. Oba oblastna odbora sta o tem že odgovorila in ob enem tudi naznanila, da bosta na orglarskih šolah v Celju in Ljubljani upeljala pouk o občinskem tajništvu, in kateri predmet bo obvezen. Tozadevne predavatelje bosta preskrbela in plačala oblastna odbora. Kedaj in kje se bodo vršili tečaji za občinsko tajništvo za organiste, ki so še izven šole, bomo naznanili v časopisih. S tem bo organistom precej pomagano, ker smo prepričani, da bodo županstva službe tajnikov rada oddala organistom in njim s tem zboljšala njihove prejemke.

Kako vleče KDK Slovence za nos! V predzadnjem »Slov. Gospodarju« smo opisali, kako demokrati vlečejo svoje somišljenike v celjskem okraju za nos s svojim velikim zborovanjem. Rekli smo takrat, da bodo najbrž svoje za 14. oktobra napovedano zborovanje v Celju predstavili. In točno! Prestavili so ga na 18. oktober. Pač vedo, da so celjska tla za demokratsko in radičevsko gospodo kaj vroča in zato je bolje počakati blažnejšega vremena. Povemo pa že danes, da smatramo prireditve takega zborovanja v Celju za nesramno izzivanje slovenske potrpežljivosti in da na tako izzivanje ne bomo molčali.

O uredniku »Slov. Gospodarja«, g. Janušu Golecu, ki se nahaja na svojem rednem dopustu, zadnji čas precej na široko pišejo nasprotni listi in vpijejo, kakor da se jim godi bogve kaka krivica. Mi pa bomo stvar prav na kratko pojasnili: »Slovenski Gospodar« je bil tožen zaradi neke novice. Uredništvo je izdalo pisca in predložilo sodnji pismen odgovor in rokopis pisca. Prejelo je potrdilo sodišča, da se je vložil odgovor in rokopis pisca. Pismeni odgovor pa je — izginil. Januš Golec je bil obsojen. A ker pa je imel pismeno potrdilo, da je pravilno vložil odgovor, je bil pri drugi inštanci oproščen. — Bila je druga tožba. Januš Golec je storil podobno kot prvokrat. Na potrdilu sodišča se izrecno izjavlja, kdo da je pisec omenjene novice. Januš Golec je bil zopet obsojen, da ni bilo poleg pismenega odgovora. Ker tega dobesedno v potrdilu ni, je bila obsodba na deset dni zapora potrjena. Januš Golec se je pritožil. — Med tem je prišla tretja tožba. Januš Golec je predložil po advokatu pismen odgovor in rokopis, bil je kljub temu obsojen in v drugi inštanci oproščen. — Med tem je prišla rešitev njegove pritožbe v drugi tožbi. Obtožba je bila potrjena. Sedaj je prosil za amnestijo, ker je isto storil tudi gospod Eržen, ki je obsojen na mesec dni zapora, ker je storil krivico mariborskim duhovnikom. Obe prošnji sta bili istočasno zavrnjeni. Ko pa se je v ministrstvu razložilo, da je Januš Golec obsojen le radi neke formalne napake in pomanjkljivega potrdila ter da je bil sodišču pravočasno dostavljen rokopis pravega pisca, se je telegrafično naročilo poslati ves akt v Beograd in ta čas pustiti urednika »Slovenskega Gospodarja« prostega. Na ta brzojav pa je mariborska sodnija gospodu odvetniku izjavila, da brzojav ni podpisan in da ga ne more izvajati. Službenim potom pa je šla tudi pismena zahteva, da se akt pošlje v Beograd. Dokler Beograd te stvari ne reši, tudi mi ne vemo, kaj bi še dalje o tem pisali. Ne bomo pa odgovarjali nasprotnim listom, ki očitajo korupcijo SLS, če se kak njen član upravičeno brani. Vemo, da jih jezi, ko Eržen sedi, čeprav so mu radio napeljali na ušesa, da ga troštajo. Gospod Januš Golec pa bo dobil nalogo, da popiše te svoje dogodljaje, kako potuje po Parizu in ne vemo kje vse, pa so ga zopet videli na ulicah v Mariboru — za prvo priložnost »Slovenskemu Gospodarju«. To bo h...!

Viničarska knjižica,

kakor jo zakon predpisuje, je izšla v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Stane 4.50 D. Poleg običajnih vpisov ima celotno viničarsko uredbo. Občine, ki namesto delavskih knjižic morajo sedaj te uporabljati, naj jih čimpreje naročijo.

G. Ivanu Pucelj, ministru v p., Velike Lašče.

Poročalo se mi je, da ste v »Kmetiskem listu« — lista, ki po vsebini in tonu spominja na ptujskega »Štajerca«, ne berem — posvetili moji malenkosti cel uvodnik, kakor tudi, da ste na shodih v okraju Gornjigrad velik del Vašega govora posvetili meni. Priporočam Vam, da si oskrbite predlog, predložen 19. junija predsedniku narodne skupščine, da bodete mogli čitatelje Vašega lista in Vaše pristaše resnično in točno informirati. Da ne bodete prisiljeni, delati še nadalje reklamo za mene, za kar sem Vam zelo hvaležen, Vam priporočam da pojasnite zborovalcem na shodih, kdo je postal minister, ko je glasoval za centralistično ustavo, kako je centralizem ustvaril sedanje razmere, koliko let ste sedeli Vi in Vaši zavezniki (samostojni demokrati in radičevci) v vladi in povzročili neznosne razmere, kakor tudi, da obsodite centralizem in zahtevate odkrito in možato ureditev države na podlagi avtonomije ali federalizma.

Maribor, dne 8. oktobra 1928.

Vlad. Pušenjak, nar. posl.

Poročila SLS.

Sestanek pristašev SLS v Kalobju. Občina Kalobje je vse do novejšega časa bila edina občina v celjsko-vranjskem okraju, v kateri slovenski ljudje še niso spregledali, da je ahrvatska radičevska politika za slovensko ljudstvo grobokop. Tako je vsaj bilo videti. Nedelja, dne 7. oktobra, pa je pokazala, da Kalobčani ne le niso samo zvesti Slovenci, temveč da hočejo odločno in z ljubeznijo sodelovati za boljšo bodočnost Slovenije z edino resnično slovensko stranko, s Slov. ljudsko stranko. Ta dan sta namreč posetila Kalobje tajnik SLS iz Celja g. Ivo Peršuh in odvetniški kandidat g. Marjan Marolt. Po sv. maši se je vršil v mežnariji nad vse lepo uspeli sestanek pristašev SLS. Sicer prav prostorna soba je bila zdaleka premajhna in vneti poslušalci so morali stati še v veži in celo pred hišo. Tajnik SLS g. Peršuh je v daljšem govoru obrazložil veliki pomen politične organizacije katoliškega slovenskega ljudstva. Njegovemu pozivu so se zborovalci takoj odzvali in ustanovili krajevno organizacijo SLS. Po volitvi odbora je v lepem govoru obrazložil g. Marolt vprašanje slovenske avtonomije in kazal med obćim priznanjem na dejstvo, da je edina resnična pobornica slovenske samostojnosti le SLS, dočim izrabljajo vse druge stranke avtonomijo le samo v agitatorične svrhe in bodo iz strahu pred »klerikalnim bičem« takoj proti, čim se bo to vprašanje reševalo. Vsi zaključki sestanka so bili sprejeti soglasno in celo na ponovni poziv tajnika SLS ni nihče glasoval proti. Sestanek je pokazal, da smejo Kalobčani od svoje nove politične organizacije pričakovati mnogo. Potrebno pa je seveda, da se organizacije